

# Waarom een goede drinkwatervoorziening belangrijk is

**Water is ook voor uw melkkoeien, kalveren en droge koeien van levensbelang. Goed drinkwater is essentieel en in volume een groot deel van het rantsoen. De waterbehoefte van rundvee laat zich niet simpel uitdrukken in een aantal liter water per dier per dag.**

De waterbehoefte is afhankelijk van veel factoren, zoals temperatuur, relatieve luchtvochtigheid, melkproductieniveau, vochtgehalte van het rantsoen en het gewicht van de koe. De behoefte varieert tussen de 5 tot wel 200 liter per dag. Dieren die voldoende water van goede kwaliteit tot hun beschikking hebben, drinken meer en dat heeft weer een positieve invloed op de voeropname en melkgift. Melk bestaat immers voor 87 procent uit water.

### Water op de drinkplek

Een goed gemeten waterkwaliteit bij de bron, geeft niet direct garantie voor goed water op de drinkplek. Daarnaast kan ook de waterbeschikbaarheid ontoereikend zijn en leiden tot een tegenvallende productie of diergezondheidsproblemen. Voor gezonde

### Wateronderzoek

Wilt u een goede indruk krijgen van de waterkwaliteit van uw vee? Neem dan minimaal twee keer per jaar een watermonster op de drinkplek en vraag het Drinkbakcheck wateronderzoek aan. Door het nalopen van de negen checkpunten komen mogelijke aandachtspunten naar boven. Dit kan aanleiding geven om een watermonster te nemen op een andere plek in het watersysteem of om maatregelen te nemen rondom de beschikbaarheid van water, om zo een optimale drinkwatervoorziening voor uw vee te waarborgen of te verbeteren.

dieren en een optimale melkproductie, kan een gestructureerde wateraanpak helpen om de waterkwaliteit en beschikbaarheid te monitoren.

### Negen checkpunten in de drinkwatervoorziening

Wij hebben de negen belangrijkste checkpunten in de drinkwatervoorziening op een rij gezet in een overzichtelijk schema. Beoordeel minimaal twee keer per jaar samen met uw dierenarts of voeradviseur deze checkpunten op uw bedrijf en combineer deze met een wateronderzoek op de drinkplek. Zo krijgt u inzicht in de aandachtspunten in uw drinkwatervoorziening en bepaalt u welke aanpassingen zinvol kunnen zijn voor verbetering van uw rendement.

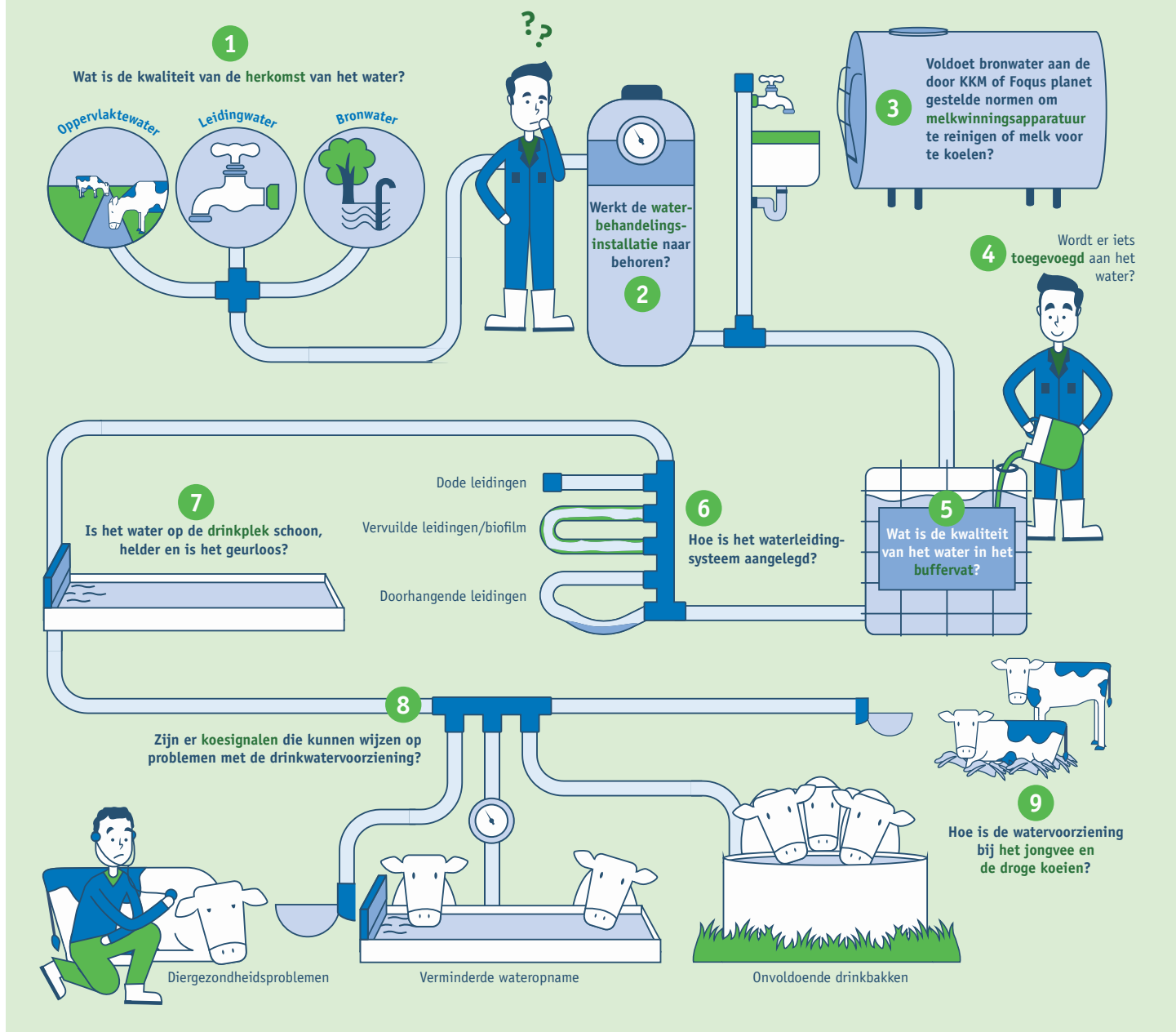
### Checkpunt 6: Hoe is het waterleidingsysteem aangelegd?

In deze *Herkauwer* hebben we aandacht voor checkpunt 6, het waterleidingsysteem, omdat dat een centrale plek inneemt binnen de drinkwatervoorziening en -kwaliteit op uw bedrijf. De manier waarop het waterleidingsysteem is aangelegd, kan invloed hebben op de waterkwaliteit in de drinkbakken van uw vee. De hoeveelheid (scherpe) bochten in het systeem, de aanwezigheid van dode einden en de ophanging is van invloed op de hoeveelheid vuil dat kan achterblijven en ophopen in de leidingen. Verder is van belang dat het water voortdurend (onder hoge druk) wordt rondgepompt. De leidingen mogen niet te dik zijn, bij te dikke leidingen is de doorstroming te langzaam. In stilstaand of langzaam stromend water is de kans op biofilmvorming groot, dit is aangekoekt vuil waarop bacteriën gaan groeien. In de winter voorkomt een (warmte)rondpompsysteem tevens bevroering van de leidingen.

Zeer zacht bronwater met een lage zuurtegraad kan corrosief werken op leidingen of onderdelen (vlotters, verbindingstukken) gemaakt van koper of van gegalvaniseerd ijzer. Die kunnen dan na verloop van tijd gaan lekken. Door niet-gasdichte materialen kan ammoniak uit de stal door de leidingen heen in het drinkwater terecht komen. Dit verhoogt de kans op bacteriële

# Hoe is de drinkwatervoorziening op uw bedrijf?

Dit zijn de belangrijkste checkpunten.



groeit in het water en omzettingen naar nitriet, bij zowel leidingwater als bij eigen bronwater. Polyethyleen (PE)-leidingen voorzien van KIWA-keurmerk verdienen daarom de voorkeur.

Heeft u het idee dat het té lang duurt voordat de waterbak is volgelopen, nadat meerdere koeien flink wat water hebben gedronken? Ga dan na hoeveel water er per minuut in de bak stroomt. Als dit minder dan 15 tot 20 liter per minuut is, check dan of de waterleidingen schoon zijn en of de capaciteit van het watersysteem (waterdruk, leidingdikte et cetera) toereikend is voor het aantal dieren. Controleer bij een eigen bron of de capaciteit van het waterbehandelingsysteem voldoende is om ook tijdens ‘piekmomenten’ voldoende en goed gezuiverd water te garanderen.

### Praktische tips:

- Kies voor leidingen met de juiste diameter en KIWA-keurmerk.
- Zorg voor een strakke ophanging van de leidingen met zo min mogelijk bochten en dode einden.
- Zorg voor continue doorstroming, bijvoorbeeld met een rondpompsysteem.
- Vervang oude systemen met communicerende vaten.
- Controleer regelmatig de doorstroomsnelheid bij een drinkpunt aan het einde van de leiding.



MEER OVER DE CHECKPUNTEN

[WWW.GDDIERGEZONDHEID.NL/RUNDVEEDRINKWATER](http://WWW.GDDIERGEZONDHEID.NL/RUNDVEEDRINKWATER)